

толкова негови съвременници. Съ течението на годините сърдечната му да знае, да анализира, да мисли, да си обяснява по-пълно и по-спокойно нѣщата, расте, намѣсто да намалява, така че въ 1860 г. той ще може да признава предъ близкия си другаръ Симеонъ Жековъ: „Азъ сега почвамъ да схващамъ работите по-добре и да ги оценявамъ по-правилно; но напразно. Виждамъ, че когато тръбва да живѣе човѣкъ тогава именно умира... Каквъ страненъ законъ на човѣшката природа!“ Той би желалъ, щото тази невѣзмутима и обективна критика да стане истински ръководителъ на дѣлата му, а годините, възрастъта, немощите на тѣлото го принуждаватъ да бѫде, уви, само „простъ зрителъ на драмите“, които европейските народи се канятъ да представятъ на политическия театъръ“. Разбира се, доколкото силите му позволяватъ, той, старецътъ, ще се показва активенъ и ще се мѣси и за напредъ въ разрешението на българския националенъ въпросъ; но неведнажъ той тръбва да установява съ болка, че неговите трезви идеи не сѫ ни най-малко мѣродавни за младите, за енергичните и волеви натури, които грѣшатъ не толкова поради лоша природа, колкото поради предвзети идеи и преходни настроения.

Като извори на мирогледа у Селимински ние можемъ да посочимъ непрестанната му размисъль, дългиятъ му опитъ и влиянието на древните и новите мислители. Любовта му къмъ грижливо обсѫждане на преживѣното и узнато представя вродена черта, спонтанна нужда на неговия умъ. Всичко, кое то изпитва отъ младини този мѣжъ сѫ най-сериозни заложби на мислителя, само засилва склонността му да познае себе си и другите и да достигне до принципи, които не само биха послужили като опора на практическата му дейност, но биха го и успокоили въ колебанията на съвѣстта му. Най-малкото, той не желае да действува и да изказва мнения по случайни хрумвания, безъ предварително установени понятия, доведени въ свръзка съ основните истини на живота и науката. Селимински е роденъ, за да мисли; за него, за неговия духъ, е дълбока потребност да крачи отъ единични наблюдения къмъ по-общи закони. Само тогава той остава въренъ на себе си, когато подчини всичко хаотично на опита и всичко субективно въ възгледи и желания на